

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
099/2019	Fylkesrådet	02.04.2019

Høring - Bryggfjelldal kraftverk - Hemnes kommune

Sammendrag

Fylkesrådet anbefaler Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) å gi konsesjon til bygging av Bryggfjelldal kraftverk. I sak 215/11 anbefalte fylkesrådet tiltaket under forutsetning av at det ble satt krav om slipp av minstevannføring i vassdraget hele året. Dette forholdet er ivarettatt i søknaden og vil etter fylkesrådets vurdering begrense de negative konsekvensene av tiltaket. Fylkesrådet vurderer derfor at samfunnsnyttene av kraftverket er større enn de negative virkningene for miljø- og arealbruksverdier.

Fylkesrådet er opptatt av at beslutninger om utbygging av vannkraft bygger på oppdatert kunnskap. Fylkesrådet ber derfor NVE vurdere om det er behov for nye feltundersøkelser i det aktuelle området før det gis eventuell tillatelse til utbygging.

Bakgrunn

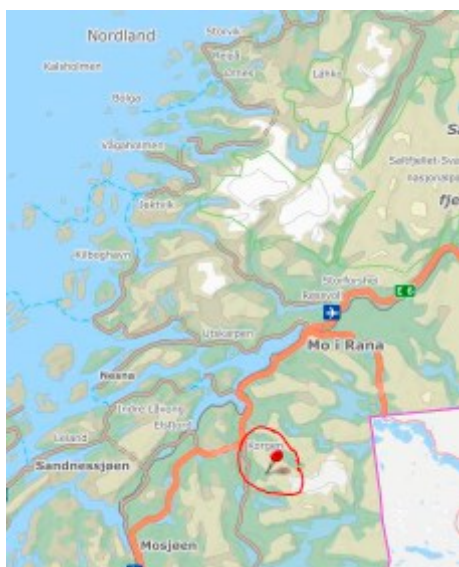
NVE har mottatt søknad fra Clemens Kraft AS om ny konsesjon for Bryggfjelldal kraftverk i Hemnes kommune. Kraftverket fikk konsesjon i 2013. Femårsfristen for byggestart har utløpt og tiltakshaver søker derfor om fornyet konsesjon. Bryggfjelldal kraftverk bør ses i sammenheng med Bjuråga kraftverk, som ligger noen få hundre meter nedstrøms i samme vassdrag og som det fremmes ny søknad på samtidig, jf. FR-sak 100/2019.

Kort om tiltaket

Figur 1 viser tiltakets geografiske plassering og tabell 1 gir en oversikt over produksjon og utbyggingskostnad. Anslått årlig middelproduksjon tilsvarer behovet til ca. 360 husstander.

Tabell 1. Estimert kraftproduksjon og byggekostnad.

Produksjon	Enhet	Sum
Produksjon, vinter	GWh	2,5
Produksjon, sommer		7,3
Produksjon, årlig middel		9,8
Økonomi		
Byggekostnad	Mill. kr.	52
Utbyggingspris	Kr/kWh	5,34

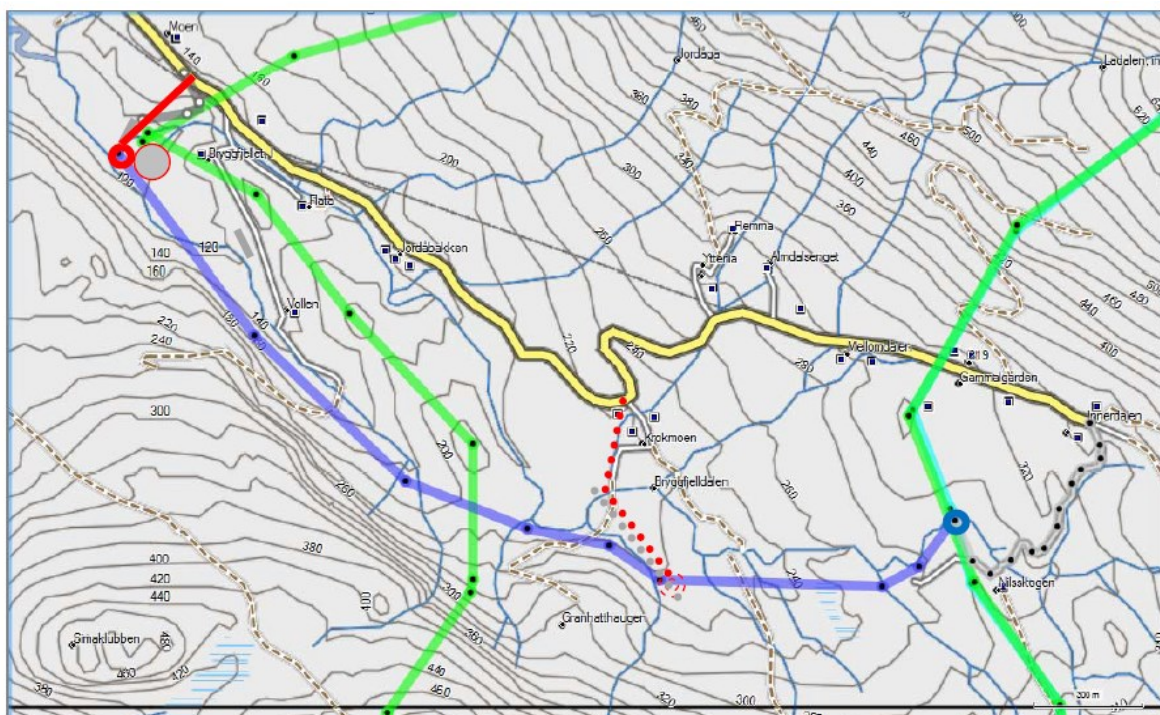
Figur 1. Regional lokalisering

Figur 2. Bryggfjelldal og Bjuråga kraftverk.

Figur 3. Oversiktskart.

Tegnforklaring:

Hovedalternativ	Alternativ
— Grense for nedbørsfelt og restfelt	— Adkomstvei
— Rørgate nedgravd	— Rørgate nedgravd
○ Inntak	○ Inntak
○ Kraftstasjon	○ Kraftstasjon
— Nettilknytning	— Nettilknytning
○ Deponi	○ Deponi

Figur 4. Detaljkart.

Utbyggingen er planlagt med en ca. 1 meter høy betongdam og inntakskonstruksjon i betong, vannveien vil være ca. 2860 meter nedgravd rørgate. Kraftstasjonen er tenkt plassert på sørsiden av elva. Slipp av minstevannføring skal være 390 l/s i perioden 1/5-30/9 og 80 l/s resten av året.

Adkomsten er tenkt via eksisterende landbruksvei til kraftstasjonen. I tillegg skal eksisterende vei forlenges med 100 meter opp til inntaket. Anleggsvei langs rørgaten vil bli permanent. Nettilknytning er planlagt via en 200 meter lang 22 kV kabel i bakken langs adkomstveien frem til eksisterende kraftnett.

Tidligere behandling av saken

Fylkesrådet behandlet konsesjonssøknad for samme kraftverk i sak 215/11. Her var fylkesrådet positiv til utbyggingen, men med forutsetning om at det slippes minstevannføring hele året. NVE var enig i dette og fastsatte krav om minstevannføring som vilkår for konsesjonen. Søknaden som nå er på høring legger opp til slipp av minstevannføring hele året.

Etter tiltakshavers vurdering har det ikke oppstått nye forhold av betydning som gjør at prosjektet har endret seg. Teknisk plan opprettholdes. Søknaden er ellers oppdatert med nye kostnadsberegninger og hydrologiske beregninger. Søknaden baserer seg på de opprinnelige rapportene for Biologisk mangfold, men artskartleggingen er sjekket opp mot oppdatert kategorisering i *Artsdatabanken*, som er en nasjonal kunnskapsbank for naturmangfold.

Problemstilling

I og med at tiltakets påvirkning på fylkeskommunens ansvarsområder ikke er endret siden forrige høringsrunde blir ikke hvert enkelt tema gjennomgått her. Det vises til sak 215/11 for en utførlig beskrivelse av tiltakets konsekvenser for landskap, friluftsliv, naturmangfold og reindrift.

Samlet belastning

I seg selv kan en utbygging av et småkraftverk ha begrenset med negative konsekvenser. Men samlet kan flere utbygginger i samme område få større negative konsekvenser for landskap, naturmangfold, friluftsliv og/eller reindrift. I området rundt Okstindan er det flere både planlagte og utbygde kraftverk (Figur 5). Alle prosjektene kan i sum medføre at opplevelsesverdien i området reduseres. Bryggfjelldal og Bjuråga kraftverk vil kunne forsterke denne effekten.

Figur 5. Blå sirkel markerer Bryggfjelldal og Bjuråga kraftverk. Kartet viser andre prosjekter i området som har konsesjon, er under bygging eller har søkt om konsesjon.

Både fylkeskommunen og Fylkesmannen påpekte ved forrige høring at det aktuelle området er under et sterkt utbyggingspress og ba derfor NVE vurdere *samlet belastning*. NVE sa seg enig med høringspartene i at vassdragsnaturen rundt Okstinden er under et visst press. Samtidig vurderte NVE at Bjuråga og Bryggfjelldal kraftverk kun ville ha lokale påvirkninger og ikke ha virkninger som strekker seg utover influensområdet til hvert enkelt kraftverk.

Andre instansers uttalelser

Andre instansers uttalelser vil bli vedlagt dersom disse foreligger før politisk behandling.

Ved forrige høring var både Hemnes kommune og Fylkesmannen i Nordland positiv til tiltaket under forutsetning av at det slippes minstevannføring i Bjuråga hele året. Reindriftsforvaltningen ville akseptere en utbygging så lenge det tas hensyn til flyttlei i tiltaksområdet.

Drøfting

Ved behandling av tidligere søknad vurderte fylkeskommunen at tiltaket hadde forholdsvis små konsekvenser for naturmangfold, landskap og friluftsliv. Det ble samtidig understreket at det vil være avgjørende for bunndyr, bekkeørret og andre vannavhengige arter som fossefall at det slippes minstevannføring hele året. NVE stilte seg bak denne vurderingen og fastsatte vilkår om slipp av minstevannføring hele året.

Terrenginngrep i forbindelse med rørgatetraseen er den delen av tiltaket som gir de største negative konsekvensene. Rørgata får en lengde på ca. 2860 meter fra inntaket til kraftstasjonen. I etableringen vil det foregå sprengningsarbeid som kan være negativt for reindrift og friluftsliv. Området er imidlertid ikke synlig i et større landskapsrom, og i

driftsfasen vil derfor inngrepene kun ha lokale virkninger.

En eventuell utbygging av Bryggfjelldal kraftverk vil gi ca. 9,8 GWh i et gjennomsnittså. Etableringen vil gi inntekter til søker og grunneier og generere skatteinntekter.

Fylkesrådets vurdering

Fylkesråden konstaterer at tiltaket er lite konfliktfylt. Ved forrige høring var Hemnes kommune, Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune positiv til tiltaket, under forutsetning av at det slippes en helårig minstevannføring i vassdraget. Dette ble fastsatt som vilkår av NVE og ligger fortsatt som en forutsetning i ny søknad.

Fylkesråden vurderer at terrenginngrep i forbindelse med rørgatetraseen utgjør de største negative konsekvensene. Det er derfor viktig at rørgate må revegeteres med stor aktsomhet slik at inngrepene blir minst mulig synlig.

Ved forrige høring av tiltaket var ikke Regional plan for småkraftverk utarbeidet. Tiltaket ble derfor ikke vurdert opp mot planens retningslinjer. Fylkesråden vurderer at tiltaket kommer inn under prioriteringsnivået «Prioriterte», i henhold til Regional plan for småkraftverk. Dette innebærer at utbyggingen er i tråd med prioriterte mål i overordnede strategier og ikke er i konflikt med andre arealinteresser eller viktige miljøverdier.

Ved slipp av minstevannføring hele året vil tiltakets konsekvenser for allmenne interesser være akseptable. Fylkesråden vurderer at samfunnsnyttene i form av ny fornybar energi er større enn tiltakets virkninger på miljø- og arealbruksverdier.

Fylkesråden ser at det over tid har blitt bygget ut mye vannkraft i vassdragene rundt Okstindan og at dette kan ha uheldige konsekvenser for bl.a. landskap, friluftsliv og reindrift. Fylkesråden er derfor opptatt av at NVE ser kraftverket i sammenheng med andre inngrep i samme området og vurderer samlet belastning. I og med at det ikke er gjennomført nye feltundersøkelser i området siden 2011 bør NVE vurdere om kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig og om det er nødvendig med nye utredninger.

Konsekvenser

Saken vil ikke medføre økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse. Sakens konsekvenser for miljø og andre brukerinteresser er beskrevet tidligere i denne saken.

Vedtakskompetanse

Det vises til FT-sak 52-2016 – Reglement for delegering av myndighet fra fylkestinget, hvor det i pkt. 3.27 4. avsnitt, heter at fylkesrådet er gitt myndighet til å avgi uttalelse til søknad om konsesjon etter vannressurslovens lovens § 8.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkesrådet i Nordland anbefaler NVE å gi konsesjon til Bryggfjelldal kraftverk. Dette med følgende forutsetninger:
 - a. Det stilles krav om slipp av minstevannføring hele året av hensyn til naturmangfoldet og opplevelsesverdien i vassdraget.
 - b. Det opprettes dialog med reindriftsnæringen. Reindriftsnæringen bør involveres i detaljplanleggingen slik at anleggsperioden kan tilpasses reinens bruk av området. Inngrep må ikke være til hinder for flyttlei.
 - c. Rørgate må revegeteres med stor aktsomhet slik at inngrepene blir minst mulig synlig. De fysiske tiltakene bør få en god landskapsmessig estetisk tilpasning.
 - d. Ved detaljplanleggingen må fremtidige klimaendringer og mulige konsekvenser for kraftverket og tilknyttet infrastruktur vurderes.
2. Fylkesrådet ber NVE vurdere om kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig og eventuelt stille krav om nye feltundersøkelser.
3. Nordland fylkeskommune viser til tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Nordland fylkeskommune - Kulturminner i Nordland og Sametinget varsles umiddelbart. Det forutsettes at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeid i marken.

Bodø den 21.03.2019

Aase Refsnes

fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse
sign

02.04.2019 Fylkesrådet

FRÅD-099/2019

Vedtak

Innstillingen enstemmig vedtatt